

15 juni 2019: Orchideeën Hooge Weide

Een rondleiding in de Hooge Weide in Bakkum-Noord met gidsen Mike Rouweler en Arthur de Swart

Zaterdag 15 juni was het alweer tijd voor de vijfde excursie van ons jaarprogramma 2019. Het was nog even spannend of het wel kon doorgaan na een zeer regenachtige nacht en ochtend. Daarom is ook besloten om de starttijd uit te stellen naar 12:00. En dat pakte goed uit, want we hadden prima weer! Het gebiedje was behoorlijk nat en zompig geworden. Dat wij onze voeten droog hielden, was puur te danken aan het advies dat wij allen hadden opgevolgd om kaplaarzen aan te trekken.

De rondwandeling begon langs het Karhok, een fraai knotwilgenlaantje dat naar het toegangshek van de Hooge Weide leidt. We bekeken op een historische kaart hoe vroeger de wegen hier liepen, en onze gids Mike vertelde over het vroegere waterbeheer in de omgeving, waarbij bewoners van Bakkum en de monniken van Egmond elkaar nog wel eens opzadelden met overtollig water. Na het passeren van het hek vervolgden we onze wandeling slingerend door het normaal niet toegankelijke terreintje van de Hooge Weide.

Poeltje met een geleidelijke oever en een ijle rietvegetatie. Op de achtergrond de knotwilgen langs het Karhok.

Uniek watersysteem

Sinds 15 jaar heeft Stichting De Hooge Weide dit gebiedje in beheer, en in de tussentijd zijn er diverse inrichtingsmaatregelen getroffen om de natuur te herstellen. Een sterk bepalende factor is het schone voedselarme duinwater dat via een duinrelletje door het gebied wordt geleid, terwijl het voedselrijke slootwater juist buiten het gebied om wordt geleid. (*Weten wat een duinrel precies is? Zie dan: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Duinrel_\(watergang\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Duinrel_(watergang))*). Hierdoor heeft zich een bijzondere soortenrijke vegetatie ontwikkeld en zijn lang geleden verdwenen soorten weer teruggekeerd. Dit gebied maakt onderdeel uit van een groter schoon watersysteem dat een ecologische verbinding vormt via de Schulpvaart naar het Alkmaardermeer.

Het meest in het oog springend in het hele gebied waren de talloze frisgeel bloeiende Grote ratelaars. Daarnaast troffen we diverse andere leuke soorten aan, zoals Stijve ogentroost (net als

Pop van de Sint-Jansvlinder

Grote ratelaar een halfparasiet die onder andere grassen als gastheer gebruikt), Vijfvingerkruid, Koningsvaren, Kruipwilg, Echte koekoeksbloem, Holpijp, Dwergzegge en een veenmossoort. Veenpluis en Parnassia zijn soorten die hier ook voorkomen, maar die wij niet bloeiend aantreffen. Voor de orchideeën bleek de excursie net iets te vroeg gepland, de Rietorchis bloeide, maar bijvoorbeeld de Keveorchis was nog in de knop. Voor liefhebbers is het een aanrader om eens één van de excursies in de laatste weekeinden van juni bij te wonen; deze worden jaarlijks gegeven door de stichting. Van de Sint-jansvlinder (een dagactieve nachtvlinder die prachtig zwart met rood gekleurd is) hebben we een pop kunnen bewonderen.

Op de route passeerden we een aantal poeltjes en beklommen we een dijk die als buffer langs de provinciale weg was aangelegd met vrijgekomen grond van de herstelmaatregelen in het gebied. Op de dijk hadden we een fraai uitzicht over de Hooge Weide. De poeltjes in het gebied, met natuurvriendelijke geleidelijke oevers zijn belangrijke kraamkamers voor diverse soorten libellen en amfibieën, zoals de Rugstreeppad.

Aan de noordkant van het gebiedje bevindt zich een wat diepere waterpartij: de Tankwal. Dit is een restant uit de oorlog en is in oude ere hersteld nadat het in verval was geraakt. Dit water was ontstaan bij de aanleg van een tankwal als onderdeel van de Atlantikwall (een Duitse verdedigingslinie). Tegenwoordig wordt dit water, dat vanaf de Bleumerweg bereikbaar is, veel door vissers gebruikt.

De rondwandeling gaat slingerend door de Hooge Weide.

Bijzondere ontdekking

Zo'n twee uurtjes hebben we door dit prachtige gebiedje rondgewandeld, luisterend naar de interessante verhalen van de gids en onze ogen uitkijkend naar alles wat er groeit en bloeit. Tegen het eind van de rondwandeling stuiten we op een groot donkerbruin insect. Het was een Veenmol, en dit krekelachtige diertje, dat wel vijf centimeter lang kan worden, bleek nog nooit eerder te zijn waargenomen in de Hooge Weide! Dat is ook niet zo gek, als je bedenkt dat veenmollen uitstekende gravers zijn en vooral in de grond leven. Na terugkomst bij het hek aan het Karhok was het tijd om af te ronden en de gids te bedanken voor de boeiende excursie.

Veenmol

Tekst en foto's:
Marjolein van der Tol
Excursiewerkgroep Water, Land & Dijken

Rietorchis en Grote ratelaar

Recent afgeplagd vlak waar onder andere Dwergzegge groeit. Normaal is het hier droog, maar tijdens de excursie staat er water op het maaiveld door de regenval. De vegetatie zal zich hier verder gaan ontwikkelen.